

PRIKAZI NOVIH KONFERENCIJA I KNJIGA

REVIEWS OF NEW CONFERENCES AND BOOKS

9. BIENALNA KONFERENCA EVROPSKEGA ZDRUŽENJA OKOLJSKIH ZGODOVINARJEV / 9TH EUROPEAN SOCIETY FOR ENVIRONMENTAL HISTORY BIENNIAL CONFERENCE: NATURES IN BETWEEN: ENVIRONMENTS IN AREAS OF CONTACT AMONG STATES, ECONOMIC SYSTEMS, CULTURES AND RELIGIONS

Letošnja evropska konferenca okoljskih zgodovinarjev se je odvijala v Zagrebu, gostili so jo Oddelek za geografijo Naravoslovno-matematične fakultete in Oddelek za zgodovino Filozofske fakultete Univerze v Zagrebu ter Oddelek za geografijo Univerze v Zadru. Predavanja so se zvrstila od 28. junija do 1. julija 2017, organizatorji pa so poskrbeli tudi za pester program predkonferenčnih in pokonferenčnih ekskurzij (Kornati, Ravni kotari v zaledju Zadra, mesto Zagreb) 26., 27. junija in 2. julija. Končna različica uradnega programa je vsebovala kar 291 15- do 25-minutnih predavanj s sledečimi diskusijami, 8 okroglih miz in 2 obsežni diskusiji, kar je bilo razdeljeno na 12 sklopov z dvema do desetimi vzporednimi predstavitvami. Poleg tega je program vseboval plenarne dejavnosti: uvodno vabljen predavanje (Andrew W. A. Baldwin: *From determinism to complexity: historical disaffiliation in climate change and migration*), plenarno okroglo mizo *Trespassing: Environmental history and the challenges of migrations* – seveda tako človeških kot tudi rastlinskih in živalskih –, in plenarno sekcijo s kratkimi predstavitvami 20 plakatov, ki so bili sicer na ogled večino časa konference. Program je, z izjemo zadnjih uradnih popravkov, ki so upoštevani v zgornjih številkah, a so jih morali organizatorji narediti naknadno, saj so jim referenti prepozno sporočili spremembe, dostopen tule: <http://eseh.org/wp-content/uploads/ESEH2017PrintedProgramme.pdf>.

Obsežne konference, kakršna je bila ta, so najboljša priložnost za hitro pridobitev vpogleda v stanje okoljskozgodovinskih raziskav na posamezne teme v posameznih državah, za tkanje novih stikov in vzdrževanje starih. Pri tem je pomembno, da se konferenc Evropskega združenja okoljskih zgodovinarjev (ESEH) udeležujejo tudi kolegi z drugih delov sveta. V skladu s pričakovanji referenti niso bili samo zgodovinarji, ampak tudi geografi, naravoslovci in družboslovci, kar je vodilo v zanimive multidisciplinarne in interdisciplinarne diskusije ter polemike o rezultatih in metodah, zgodovinarjem pa ponudilo nove ideje, kaj še iskati v zgodovinskih virih.

Ob konferenci so podelili nagrade: a) Za najboljši evropski okoljskozgodovinski članek. To odlikovanje je prejela **Maïka De Keyzer** za delo *All we are is dust in the wind: The social causes of a »subculture of coping« in the late medieval coversand belt* (*Journal for the History of Environment and Society*, 2016). b) Za najboljšo novo evropsko okoljskozgodovinsko monografijo. To visoko priznanje je prejel William M. Cavert za delo *The Smoke of London: Energy and Environment in the Early Modern City* (Cambridge University Press, 2016). V ožjem izboru za knjižno nagrado so bili še Bruce M. S. Campbell z monografijo *The Great Transition: Climate, Disease and Society in the Late-Medieval World* (Cambridge University Press, 2016), Kieko Matteson s knjigo *Forests in Revolutionary France: Conservation, Community, and Conflict, 1669–1848* (Cambridge University Press, 2015), Giacomo Parrinello z monografijo *Fault Lines: Earthquakes and Urbanism in Modern Italy* (Berghahn Books, 2015) in Peter Thorsheim z delom *Waste into Weapons: Recycling in Britain during the Second World War* (Cambridge University Press, 2015). c) Nagrado za najboljši predstavljeni plakat je prejel Lukas Heinzmann za *Climate reconstruction in north-east Switzerland during the Late Maunder Minimum – An analysis of the weather observations in the Einsiedeln monastery's diary between 1670 and 1704*.

Med številnimi rezultati obkonferenčnih sestankov naj omenim, da smo izvolili novega predsednika ESEH (medievist Péter Szabó, zaposlen na Botaničnem inštitutu Češke akademije znanosti), v poročilu sestanka regionalnih predstavnikov ESEH pa smo izvedeli, da med najbolj napredne spletne portale

okoljskih zgodovinarjev v Evropi sodi portugalski *Report(h)a: Rede portuguesa de história ambiental / Report(h)a: Portuguese Network of Environmental History* (<http://www.reportha.org/en/>).

Kot je običajno za evropske in svetovne okoljskozgodovinske konference, je bilo med odmori mogoče kupiti nove knjige in revije uveljavljenih okoljskozgodovinskih založb, kakršni so Berghahn Books, Rachel Carson Center for Environment and Society in White Horse Press. Glede na število referentov je smiselna odločitev, da referati obravnavane konference ne bodo objavljeni v skupnem zborniku.

Prihodnja konferenca Evropskega združenja okoljskih zgodovinarjev (<http://eseh.org/home/>) bo v Talinu leta 2019, istega leta pa bo potekal tudi tretji svetovni kongres okoljskih zgodovinarjev v Braziliji (<http://www.iceho.org/>).

Žiga ZWITTER

POPLAVA, ZEMLJOTRES, SMOG: PRILOZI EKOHISTORIJI BOSNE I HERCEGOVINE U 20. STOLJEĆU, ZBORNİK RADOVA, KNJIGA 3, UDRUŽENJE ZA MODERNU HISTORIJU/UDRUGA ZA MODERNU POVIJEST (UMHIS), SARAJEVO, UR. AMIR DURANOVIĆ, SARAJEVO, 2017, 194.

Svjetski historiografski trendovi posljednjih desetljeća naklonjeni su ekohistorijskim studijama. Jedan od brojnih razloga jeste i to što se u recentnoj historiografiji već izgradila svijest o tome koliko ekohistorijsko polazište može biti odličan temelj za stvaranje drugačijih perspektiva, revidiranje ranije nastalih, ali i nastanak novih otkrića, koja se kasnije mogu dokazati primjenom različitih metoda. Ekohistorijska pitanja, nisu samo pitanja prošlosti, te nisu ograničena samo na prošlost. Ona se reflektiraju na sadašnjost i daju opomenu za budućnost. U kontekstu porasta ekološke svijesti i aktualizacije važnosti proučavanja povijesti nekih lokaliteta na mikro, mezo i makro nivou, ekohistorija je s margina historiografskih izučavanja, došla na pozicije kada je prisutan ogroman zamah u formiranju ekohistorijskih studija širom svijeta. Jedna od potvrda za to je i Zbornik radova pod nazivom »Poplava, zemljotres, smog: Prilozi ekohistoriji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću.«

Zbornik radova pod nazivom »Poplava, zemljotres, smog: Prilozi ekohistoriji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću.« objavljen je u prosincu 2017. godine u suradnji *Udruženja za modernu historiju (UMHIS)* i *Heinrich Böll Stiftung-a*. Glavni urednik zbornika radova je bosanskohercegovački povjesničar i profesor na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Sarajevu, doc. dr. Amir Duranović. Autori radova u ovom zborniku, pored njega su i dr. Vera Katz, dr. Enes S. Omerović, magistrica Aida Ličina Ramić, zaposleni na Institutu za historiju Univerziteta u Sarajevu, te magistar Dino Dupanović nastavnik povijesti u dvije škole u Bihaću i potpredsjednik Kluba studenata ISHA Sarajevo.

Kao što se može vidjeti iz njihovih životopisa, a kako je to i u predgovoru Zbornika objasnio autor Amir Duranović, ostali autori radova, bili su i ranije zainteresirani za ekohistorijske teme. U brojnim studijama bosanskohercegovačkih povjesničara postojali su segmenti ekohistorijskih elemenata, iako nedovoljno razrađeni i opsežni u tom pravcu. Postojale su čak i različite inicijative poput npr. projekta »Velike poplave u Bosni i Hercegovini tokom XX stoljeća«, gdje su zaista napravljeni prvi ekohistorijski koraci u bosanskohercegovačkoj historiografiji. Ipak, može se smatrati da do objave zbornika radova »Poplava, zemljotres, smog: Prilozi ekohistoriji Bosne i Hercegovine u 20. stoljeću.« nije bilo značajnijeg zvaničnog utemeljenja ekohistorije u bosanskohercegovačkoj historiografiji.

Iz sadržaja koji je ponuđen na samom početku može se vidjeti da su tematike obrađene u zborniku radova većinski usmjerene na analizu ekoloških nepogoda. Tu su, dakle, analizirani samo neki segmenti u širokom spektru ekohistorijskih tema, što je svakako dobra osnova za dalja ekohistorijska izučavanja.

Nakon predgovora u kojem je autor Amir Duranović objasnio na koji način se formirala ideja, ali i realizacija stvaranja jednog ovakvog projekta, on je ponudio i uvod o ekohistoriji i njenom razvoju.

Ekonomska i ekohistorija
Economic- and Ecohistory

Časopis za gospodarsku povijest i povijest okoliša

Journal for Economic History and Environmental History

Tema broja / Topic

Iz povijesti okoliša rijeke Drave
From the Drava River's Environmental History

Volumen XIII / Broj 13
Zagreb - Samobor 2017
ISSN 1845-5867
UDK 33 + 9 + 504.3

Nakladnici / Publishers:

Društvo za hrvatsku ekonomsku povijest i ekohistoriju
Society for Croatian Economic History and Environmental History
Ivana Lučića 3, HR - 10000 Zagreb
tel.: +385/1/4092-148, fax: +385/1/4092-879
sites.google.com/site/ekoekohist/

Izdavačka kuća Meridijani
p.p. 132, 10430 Samobor
tel.: 01/33-62-367, faks: 01/33-60-321
e-mail: meridijani@meridijani.com
www.meridijani.com

Glavni i odgovorni urednik / Editor-in-chief:

Hrvoje Petrić

Uredništvo / Editorial Staff:

Dragutin Feletar, Željko Holjevac, Mira Kolar-Dimitrijević, Dubravka Mlinarić, Nenad Moacanin,
Hrvoje Petrić, Drago Rokсандić, Mirela Slukan Altić, Ivica Šute

Međunarodno uredničko vijeće / International Editorial Board:

Drago Rokсандić - president/predsjednik (Zagreb), Daniel Barić (Le Havre-Pariz, Francuska), Slaven Bertoša (Pula), Zrinka Blažević (Zagreb), Tatjana Buklijaš (Auckland, New Zealand), Ljiljana Dobrovšak (Zagreb), Goran Đurđević (Požega), Josip Faričić (Zadar), Borna Fürst Bjeliš (Zagreb), Boris Golec (Ljubljana, Slovenija), Hrvoje Gračanin (Zagreb), Paul Hirt (Tempe, SAD), Andrej Hozjan (Maribor, Slovenija), Egidio Ivetic (Padova, Italija), Silvije Jerčinović (Križevci), Karl Kaser (Graz, Austrija), Isao Koshimura (Tokio, Japan), Marino Manin (Zagreb), Christof Mauch (München, Njemačka), Kristina Milković (Zagreb), Ivan Mirnik (Zagreb), Mirjana Morosini Dominick (Washington D.C., SAD), Géza Pálffy (Budimpešta, Mađarska), Daniel Patafta (Zagreb), Hrvoje Petrić (Zagreb), Lajos Rácz (Szeged, Mađarska), Gordan Ravančić (Zagreb), Marko Šarić (Zagreb), Mladen Tomorad (Zagreb), Jaroslav Vencalek (Ostrava, Češka), Milan Vrbanus (Slavonski Brod, Zagreb), Frank Zelko (Burlington, VT, SAD), Zlata Živaković Kerže (Osijek), Ivana Žebec Šilj (Zagreb)

UDK oznake članaka / Article's UDC markups:

Ivica Zvonar

Prijelom / Layout:

Saša Bogadi

Za nakladnike / Journal directors:

Petra Somek, Hrvoje Petrić

ISSN 1849-0190 (Online)

ISSN 1845-5867 (Tisak)

Tisak / Print by:

Bogadigrafika, Koprivnica 2017.

Adresa uredništva / Mailing addresses:

Hrvoje Petrić (editor/urednik)
Odsjek za povijest, Filozofski fakultet
Ivana Lučića 3, HR-10000 Zagreb
e-mail: hrvoje.petric@ffzg.hr
ili Vinka Vošickog 5, HR-48000 Koprivnica

Tiskano uz potporu Ministarstva znanosti i obrazovanja RH

Print supported by Ministry of science and education of Republic of Croatia

Na naslovnici / Cover:

Veduta Ptuja, foto Nataša Kolar

Ekonomsku i ekohistoriju referiraju:

CAB Abstracts

HISTORICAL ABSTRACTS, ABC CLIO Library, Santa Barbara, California, USA

AMERICA: HISTORY AND LIFE, Washington, USA

JOURNAL OF ECONOMIC LITERATURE (JEL), Pittsburgh, USA

CENTRAL AND EASTERN ONLINE LIBRARY, Frankfurt am Main, Deutschland

ECONLIT - AMERICAN ECONOMIC ASSOCIATION, Nashville, USA

Društvo za hrvatsku
ekonomsku povijest
i ekohistoriju

Meridijani
IZDAVAČKA KUĆA

Izdano u Hrvatskoj